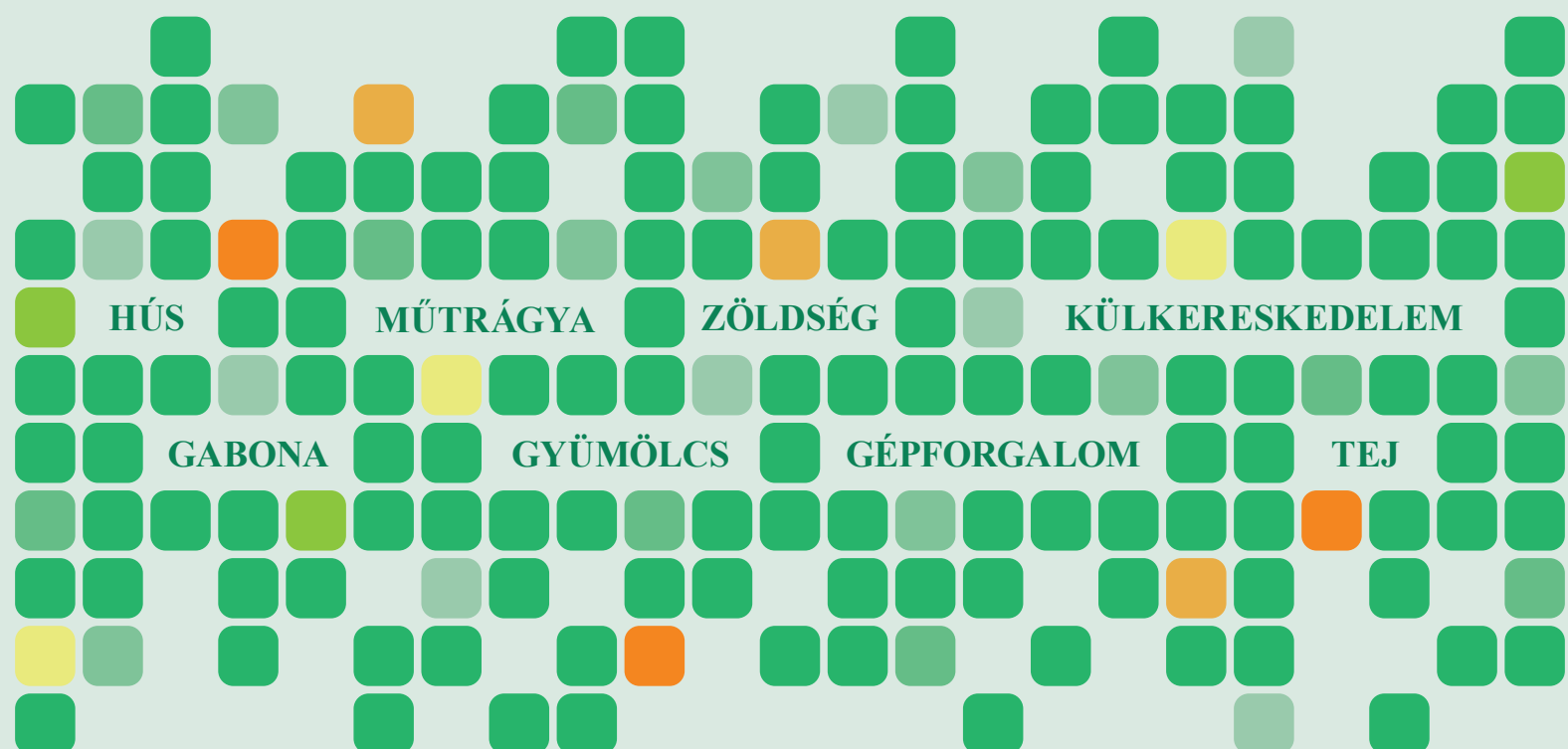

2014. MÁJUS

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

HÚS

MŰTRÁGYA

ZÖLDSÉG

KÜLKERESKEDELEM

GABONA

GYÜMÖLCS

GÉPFORGALOM

TEJ

PÁIR

ASIR

Agrárpiaci Információk 2014. május

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	7
Zöldség és Gyümölcs.....	8
Külkereskedelem.....	9
Inputok	11
Vágás.....	12
Műtrágya.....	14
Vetési helyzetkép	16

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az USA agrárminisztériumának (USDA) 2014/2015. gazdasági évre vonatkozó adatainak megjelenése látványos áresést eredményezett a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) május első felében. A hivatalos adatok szerint ugyanis bőséges, 697 millió tonna **búzatermés** várható a világon. Bár ez a mennyiség 17 millió tonnával elmarad a 2013/2014. gazdasági évitől, a szükséglet fedezéséhez éppen elég. A legnagyobb termelők közül a kibocsátás előreláthatóan az Európai Unióban (+1,6 millió tonna), Kínában (+1,3 millió tonna) és Indiában (+500 ezer tonnára) növekszik. A friss információk hatására a búza legközelebbi határidőre vonatkozó jegyzése a május eleji 270 USD/tonna (59 643 forint/tonna) szintről 250 USD/tonna alá (55 633 forint/tonna) süllyedt május közepére.

Az USDA tájékoztatása alapján **kukoricából** az előző évi szezonhoz hasonlóan 979 millió tonna kerülhet a raktárakba világszinten a 2014/2015. gazdasági évben, ami a várható felhasználásnál 14 millió tonnával nagyobb mennyiség. Növekvő termelésre számítanak az USA-ban, Kínában, az Európai Unióban és Argentínában. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 200 USD/tonna (43 620 forint/tonna) fölé emelkedett a termény legközelebbi határidőre szóló jegyzése május első napjaiban, ám a bőséges termésről szóló hírek következtében május közepére 190 USD/tonnáig (42 281 forint/tonna) csökkent.

Brazíliában befejeződött a **szójabab** betakarítása, és Argentínában is a végéhez közelít. A korábbi félelmek ellenére példátlanul nagy mennyiség kerülhet a magtárakba a két dél-amerikai országban. A kínálat bővülése miatt a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 538 USD/tonnára csökkent május közepére Chicagóban. Az Amerikai Egyesült Államokban még nem végeztek a vetéssel, de az optimista előrejelzések közel 100 millió tonna termésről szólnak. Világ-

szinten csaknem 300 millió tonna szójabab teremhet a 2014/2015. gazdasági évben, ami minden idők legnagyobb kibocsátása lenne.

Az USDA 69 millió tonna körüli **canola** és **repce-mag** betakarítását valószínűsíti a világon a 2014/2015. gazdasági évben. Az Európai Bizottság adatai szerint az EU-ban 21 millió tonnánál is több repcemagot arathatnak az idén. A jó terméskilátások miatt az augusztusi szállítású termény jegyzése 360 euró/tonna körül (108-110 ezer forint/tonna) stabilizálódott május első felében a párizsi árutőzsdén (MATIF).

Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a hosszantartó stagnálást követően a termények jegyzése május első felében csökkent. Az augusztusi szállítású malmi búzát 50,5 ezer forint/tonna szinten jegyezték május közepén. A takarmánybúzát 47,39 ezer forint/tonnára értékelték az augusztusi lejáratra vonatkozóan. A takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló, júliusi jegyzése 51 ezer forint/tonnára esett. A napraforgómag 94, a repcemag 102 ezer forint/tonna áron volt elérhető a BÉT-en a vizsgált időszakban.

Az AKI PÁIR adatai szerint a gabonafélék és az olajmagok termelői ára kissé nőtt áprilisban a márciusihoz képest, ám továbbra sem érte el az előző év azonos időszakának szintjét. Az étkezési búza a tavalyinál 22 százalékkal volt olcsóbb a fizikai piacon, vagyis 57 ezer forint/tonnát fizettek érte a vevők. A takarmánykukorica áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 5 százalékos növekedést követően 50 ezer forint/tonna fölé emelkedett áprilisban, ami a 2013. áprilisi szinttől 26 százalékkal maradt el. A napraforgómagot tonnánként 102 ezer (a márciusihoz képest +2 százalék), a repcemagot 124 ezer forintért (+5 százalék) vásárolták, a tavalyinál csaknem 27, illetve 13 százalékkal alacsonyabb áron.

A részletekért kattintson **IDE**.

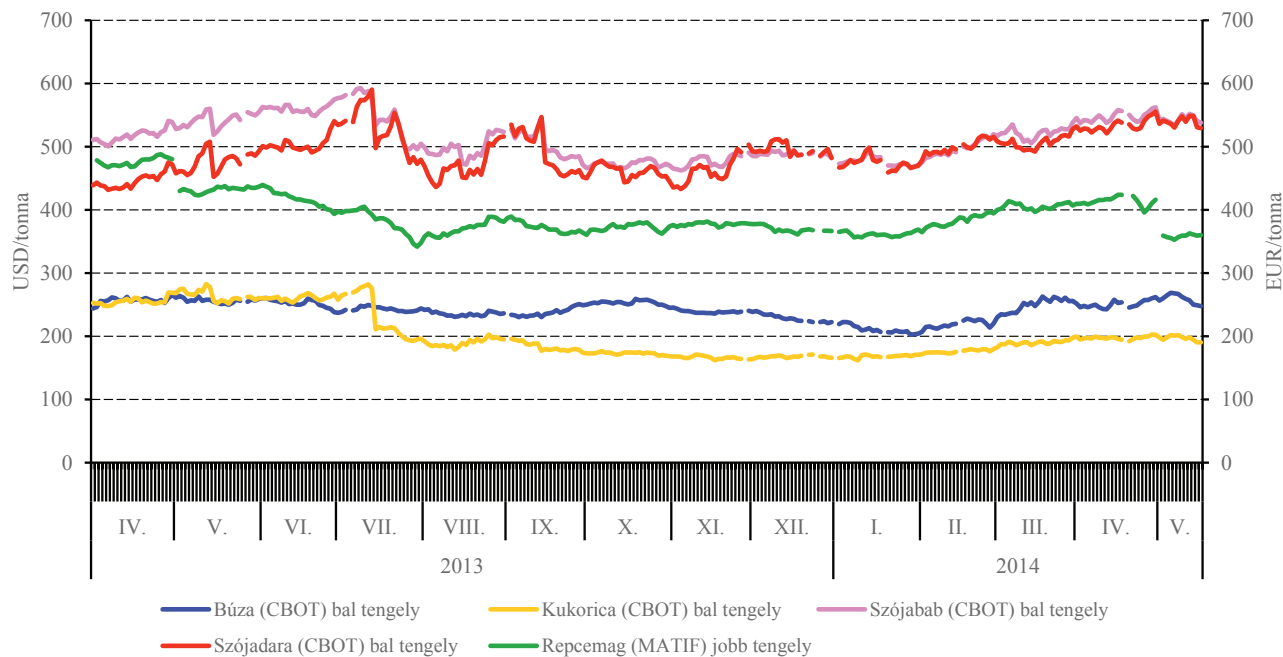
A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

Megnevezés	2013. április	2014. március	2014. április	HUF/tonna	
				2014. április/ 2013. április (százalék)	2014. április/ 2014. március (százalék)
Étkezési búza	64 959	56 136	56 984	87,7	101,5
Takarmánykukorica	59 690	47 709	50 083	83,9	105,0
Napraforgómag	140 018	100 481	102 542	73,2	102,1
Repcemag	143 129	118 445	124 425	86,9	105,1

Forrás: AKI PÁIR

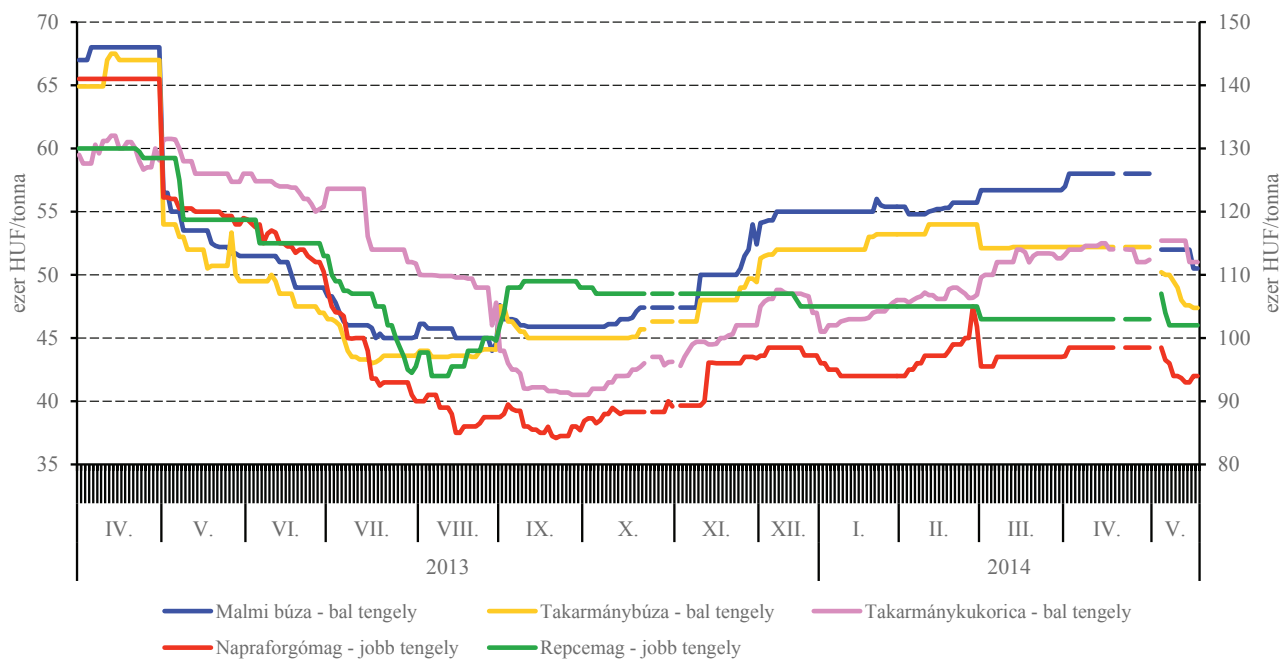
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2013-2014)

Forrás: BÉT

Az *USDA* rövid távú előrejelzése alapján a világ sertéshústermelése 1 százalékkal 110,7 millió tonnára emelkedik 2014-ben az előző évihez képest. Az EU sertéshústermelése várhatóan 22,3 millió tonna körül alakul az idén. Az EU sertéshúsexportjának több mint 10 százalékos csökkenésére lehet számítani 2014-ben.

Az EU-ban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,64 euró/kg hasított hideg súly volt 2014 áprilisában, 5 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutőzsdén a sertés májusi és júliusi határidőre szóló jegyzései kismértékben emelkedtek, míg a júniusi stagnált 2014. május 15-én az egy héttel korábbihoz képest.

A németországi szerződéses ár és a Tönnies felvásárlási ára (1,6 euró/kg hasított súly) stagnált, míg a West Fleisch (1,6 euró/kg hasított súly) 1,3 százalékkal emelte az árat 2014. 20. hetében az előző hetihez viszonyítva.

Az *AKI* vágási statisztikája szerint Magyarországon élősúlyban kifejezve 5 százalékkal emelkedett a sertések vágása 2014 első negyedében az előző év hasonló időszakához képest.

A *KSH* adatai alapján Magyarország élősértés-kivitele 19 százalékkal csökkent 2014. január-februárban az egy évvel korábban külfiacon eladott mennyiséghez képest. Az élősértés-behozatal az előző évi mennyiségtől 1,5 százalékkal maradt el. A nemzetközi piacon 1 százalékkal több sertéshúst értékesítettünk. A sertéshúsimport 6 százalékkal esett.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a vágósertés termelői ára 478 forint/kg hasított súly volt 2014 áprilisában, 2 százalékkal csökkent egy év alatt.

A részletekért kattintson **IDE**.

Az *USDA* becslése alapján a világ pulykahústermelése 5,5 millió tonna körül alakul 2014-ben, ami a 2013. évihez képest 1,6 százalékos bővülést jelent. Az EU a pulykahústermelése (1,9 millió tonna) nem változik jelentősen a tavalyi mennyiséghez képest. A Közösség 90 ezer tonna pulykahúst szerezhet be külfiaocokról, és várhatóan 130 ezer tonna pulykahúst exportál 2014-ben, 7,2 százalékkal kevesebbet, mint az előző évben.

A *KSH* tájékoztatása szerint Magyarország 2014. január-februárban 28 százalékkal kevesebb friss vagy hűtött darabolt pulykahúst és 80 százalékkal több fagyasztott darabolt pulykahúst importált, mint egy évvel korábban. A friss vagy hűtött darabolt pulykahús exportja 10 százalékkal, a fagyasztott darabolt pulykahúsé 6 százalékkal csökkent.

Az Európai Bizottság közlése alapján 2014 áprilisában az egész csirke uniós átlagára 194,6 euró/100 kg volt, nem változott egy év alatt. Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára (274 forint/kg) 8,8 százalékkal volt alacsonyabb 2014. áprilisban, mint az előző év azonos időszakában. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság közlése alapján 2014 áprilisában az egész csirke uniós átlagára 194,6 euró/100 kg volt, nem változott egy év alatt. Az *AKI PÁIR* adatai szerint Magyarországon a vágócsirke termelői ára (274 forint/kg) 8,8 százalékkal volt alacsonyabb 2014. áprilisban, mint az előző év azonos időszakában. A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 21,90 forint/db volt 2014 áprilisában, 7 százalékkal emelkedett 2013 hasonló hónapjához viszonyítva.

Az *USDA* előrejelzése szerint a világ marhahústermelése 58,8 millió tonnára emelkedik az idén a 2013. évihez képest. Az EU marhahústermelése 1,5 százalékkal lehet több 2014-ben, mint tavaly. Az Unió marhahúsexportja várhatóan 1,6 százalékkal csökken, míg az importja 1 százalékkal emelkedik.

A *KSH* közlése alapján Magyarország élőmarhahúsexportja 32 százalékkal emelkedett, míg élőmarhahúsimportja 68 százalékkal zuhant az idei esztendő első két hónapjában a 2013. január-februárhoz képest. A marhahúsexport 15 százalékkal csökkent, míg az import volumene ugyanekkora mértékben nőtt.

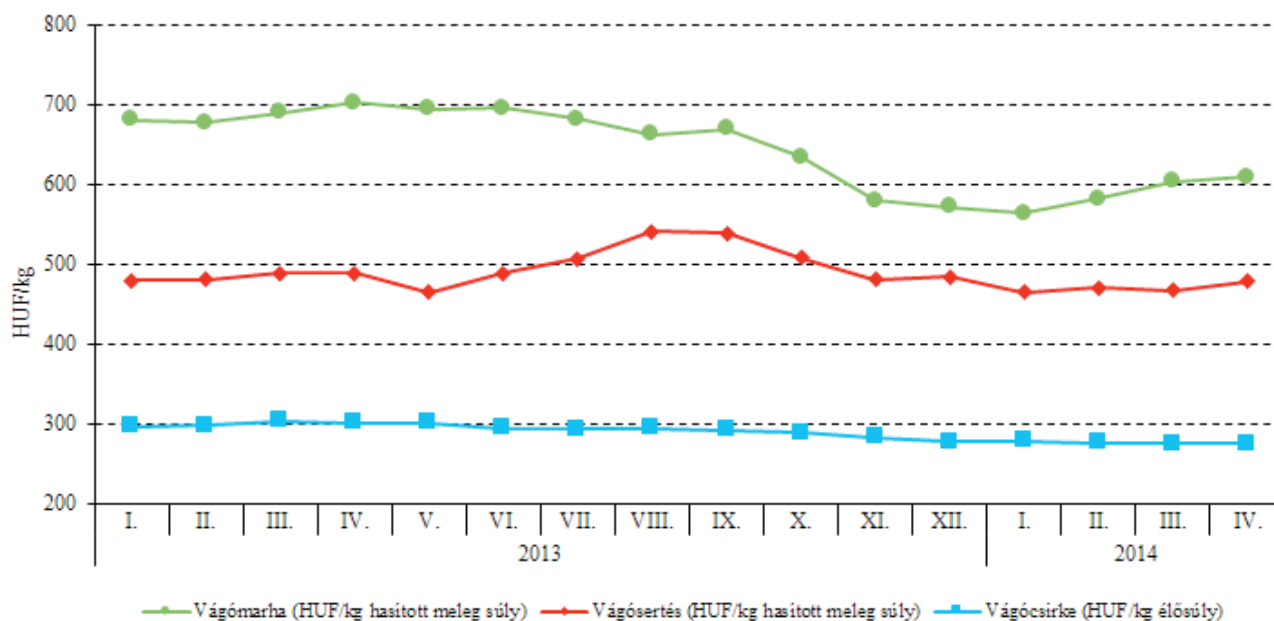
Az *AKI PÁIR* adatai szerint a fiatal bika termelői ára nem változott jelentősen 2014 áprilisában az előző év hasonló hónapjához viszonyítva. A vágótehén ára 15 százalékkal, a vágóüsző 21 százalékkal esett.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2013. április	2014. március	2014. április	2014. április/ 2013. április (százalék)	2014. április/ 2014. március (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	488	466	478	98,05	102,6
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	701	603	609	86,81	100,94
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	301	274	274	91,18	100,03
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	389	392	393	100,90	100,17
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	784	761	825	105,35	108,54

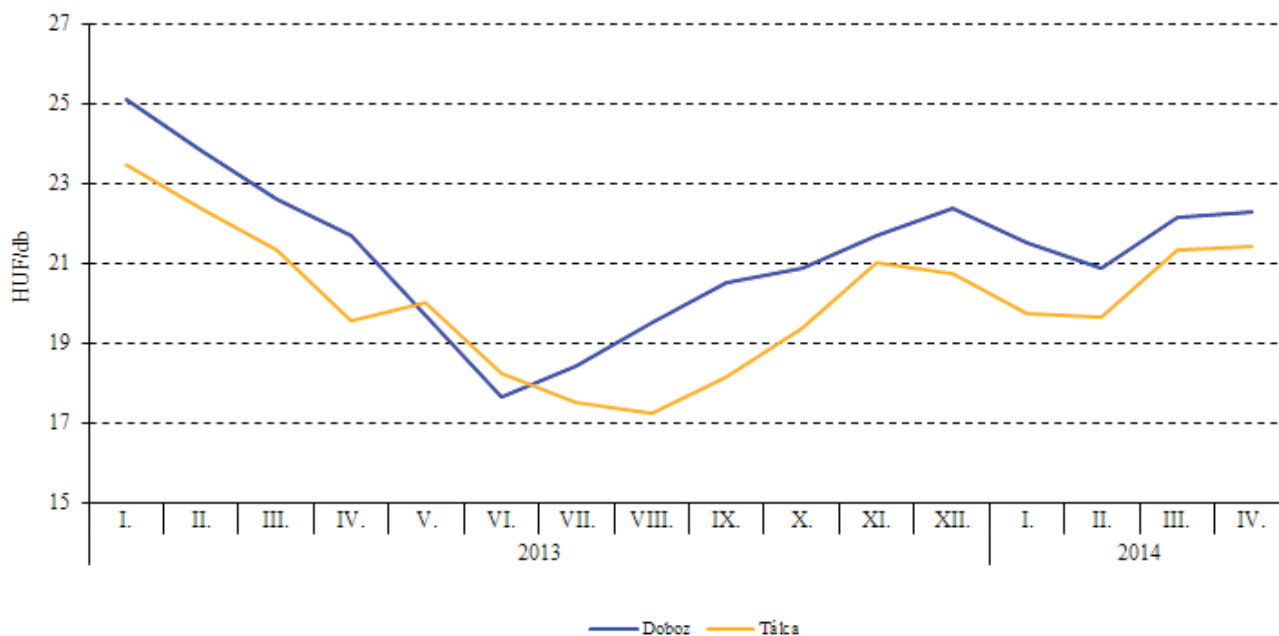
Forrás: AKI PÁIR

A vágócsirke, a vágósertés és a vágómarha termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

Az M+L méretosztályú étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára Magyarországon (2013-2014)

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a **nyerstej** termelői átlagára 107,70 forint/kg volt 2014 áprilisában, ami 17 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 8 százalékkal nőtt ugyanebben az összehasonlításban. A fehérjetartalom 0,02 százalékpontos, a zsirtartalom 0,03 százalékpontos mérséklődése miatt a nyerstej ára 1,5 százalékkal csökkent áprilisban a márciusihoz viszonyítva.

A nyerstej termelői ára az első negyedévben Magyarországon 108,60 forint/kg volt, ehhez képest Csehországban 3 százalékkal alacsonyabb, míg Szlovákiában 2, Lengyelországban 4 százalékkal magasabb volt az ár. A takarmánykukorica ára Magyarországon volt a legalacsonyabb, ennél Szlovákiában 1 százalékkal, Csehországban és Lengyelországban egyaránt 5 százalékkal magasabban alakult az ár. A tej és a takarmánykukorica árára Szlovákiában 2,39, Magyarországon 2,35, Lengyelországban 2,32, Csehországban 2,17 volt 2014 első negyedévében. Az árára a takarmánykukorica alacsony árszintje miatt magasnak számít a korábbi évekhez viszonyítva.

Az USDA tájékoztatása alapján Nyugat-Európában a tejtermelés május közepén elérte a szezonális csúcspontját, és Kelet-Európában is közeledik ahhoz. Akedvező időjárási feltételek miatt a legelő állapota jó, a takarmányköltség alacsony, míg a nyerstej termelői ára magas. Összességében e tényezők arra ösztönzik a tejtermelőket, hogy növeljék a kibocsátásukat. A tejüzemek elérték a kapacitásaik maximumát, ezért számukra nehézséget okoz a nyerstejtöbblet feldolgozása.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára a 2013. 48. és 2014. 19. hét között 30 százalékkal csökkent. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 105,77 forint/kg volt 2014 áprilisában, az egy évvel korábbtól 1 százalékkal maradt el, ugyanakkor 2 száza-

lékkal haladta meg a belpiaci árat. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 3 százalékkal, a feldolgozóké 35 százalékkal esett a vizsgált időszakban. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára május 12-én áfa és szállítási költség nélkül 36,50 euró/100 kg, Lodi városában áfa és szállítási költség nélkül, 60 napos fizetési határidővel 35,75 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (ife) havi rendszerességgel közzéteszi a nyers-tej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpör jegyzései alapján határoznak meg. Áprilisban a zsírérték 1 százalékkal, a fehérjeérték 7,5 százalékkal csökkent, így az alapanyagérték összességében 5 százalékkal mérséklődött egy hónap alatt.

Az USDA adatai szerint az Európai Unióban az ömlesztett **vaj** iránti kereslet gyengült május elején, ami az árak csökkenését okozta. Sok kereskedő a vajárak mérséklődésében bízik rövid távon, ezért csak azonnali szükségletekre vásárol. Az adagolt vaj és a friss tejszín iránti erős kereslet hatására bővíthet az ömlesztett vaj termelése, azonban a készletek szintje előreláthatóan csak mérsékelten emelkedik. A közösségi vajár meghaladja a világpiacit, ami korlátozza az exportlehetőségeket.

A **sovány tejpört** előállító porítóüzemek teljes mértékben kihasználják a kapacitásaikat. A sovány tejpör készlete elsősorban Nyugat-Európában emelkedik, Kelet-Európában csak mérsékelt növekedés figyelhető meg. A kivitel azonban gyenge, mivel a kereskedők a termelés bővülésével az árak csökkenésében bíznak, és késleltetik a vásárlásaikat. Ugyanakkor a tejfeldolgozók abban reménykednek, hogy a megnyíló tenderek hatására emelkedni fog a sovány tejpör ára.

A részletekért kattintson **IDE**.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2013. április	2014. március	2014. április	HUF/kg	
				2014. április/ 2013. április (százalék)	2014. április/ 2014. március (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	92,31	109,33	107,70	116,68	98,51
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	106,44	119,64	105,77	99,37	88,40
Azonnali (spot) piaci ár Verona	122,00	133,6	121,40	99,51	90,86
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	121,75	129,32	117,55	96,55	90,90

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A Budapesti Nagybani Piacon több zöldségfajjal is bővült a belföldi termesztésű, primőr termékek kínálata a 19-20. héten. A zöldborsó 500 forint/kg, a brokkoli 420 forint/kg, a patisszon 360 forint/kg, a padlizsán 500 forint/kg, a vöröskáposzta 250 forint/kg, a fokhagyma 1000 forint/kg leggyakoribb termelői áron jelent meg.

A primőr sárgarépa a csomós (180 forint/csomó) mellett már kilogrammos (170 forint/kg) kiszerelésben is kínálták. A hazai tárolási sárgarépa ára 123 forint/kg, a Belgiumból importált terméké 133 forint/kg volt a 20. héten.

A hazai újborgonya 135 forint/kg leggyakoribb ára 53 százalékkal, míg a tárolási 90 forint/kg körüli termelői átlagára több mint 40 százalékkal volt alacsonyabb a 20. héten az elmúlt év azonos hetéhez képest. A kígyóborka 200 forint/kg körüli ára közel 50 százalékkal csökkent 2013 ugyanezen időszakához viszonyítva. A berakó (fürtös) uborkából már szerepelt a felhozáltban a 6-9 cm és a 9-14 cm méretű is. Termelői ára 30, illetve 40 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól. A belpiaci szamóca termelői ára 750 forint volt kilogrammonként a 20. héten, de a csapadékos, hűvös időjárás hatására a következő hetekben várhatóan emelkedni fog az ára. Emellett a Görögországból és a Spanyolországból származó szamóca is jelen volt a kínálatban, 575-600 forint/kg közötti leggyakoribb áron.

Az Európai Unió évente 240-250 ezer tonna spárgát termel. A friss **spárga** kereskedelmének döntő hányada a tagországok között zajlik. Az EU belső piacán a legnagyobb spárgaexportőrök Spanyolország, Hollandia és Görögország, amelyek együtt a kivitel több mint 70 százalékát bonyolítják. A vezető spárgaimportőrök Németország és Franciaország, amelyek éves behozatala 24, illetve 12 ezer tonna. Az EU évente 37-38 ezer tonna spárgát vásárol a harmadik országokból, legin-

kább Peruból (32 ezer tonna). Az Unió határain kívülről érkező áru elsősorban Hollandiába és Spanyolországba kerül.

A kedvező időjárás miatt Európa-szerte 3-4 héttel korábban került piacra a spárga. Németországban az elmúlt húsz évben a spárga fogyasztása és termesztése is jelentősen nőtt; 2013-ban 24,1 ezer hektárról 103 ezer tonna spárgát takarítottak be. Németország egy főre jutó spárgafogyasztása 1,2 kg körül alakul évente. Franciaországban a termőterület 2 százalékkal bővült az idén a tavalyihoz képest, a termés várhatóan több lesz.

Magyarországon a spárga termőterületének kétharmada a Duna-Tisza közén, ezen belül a Csengele-Kelebia-Kiskörös háromszögben található. Ezek a területeken az éghajlat, valamint a talaj kedvező a spárgának, az alföldi homokos területeket ugyanis hamar felmelegíti a nap, korábban lehet betakarítani a spárgát. Magyarországon a spárga termőterülete 1200 hektár, a termés 3,8 ezer tonna körül alakult 2013-ban. A spárga főidénye áprilistól júniusig tart.

A Budapesti Nagybani Piacon az előző évinél három héttel korábban, a 14. héten jelent meg a spárga, a halványított 900 forint/kg, a zöld 1200 forint/kg termelői áron. A halványított spárgát átlagosan 5 százalékkal (788 forint/kg), a zöld spárgát 6 százalékkal (851 forint/kg) alacsonyabb termelői áron kínálták 2014 17-20. hetében az előző év azonos időszakához képest. A friss vagy hűtött spárga export-import egyenlege meghaladta a 2,23 milliárd forintot 2013-ban. Magyarország a hetedik legnagyobb spárgaexportőr a tagországok sorában. A kivitel 7 százalékkal 2652 tonnára csökkent tavaly. A legnagyobb felvásárlók Németország, Svájc, Ausztria és Szlovákia voltak. Figyelemre méltó ugyanakkor, hogy a németországi export 30 százalékkal bővült. Ausztria harmadik legnagyobb spárgabeszállítója Magyarország.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2013. 1-20. hét	2014. 1-20. hét	HUF/kg
			2014. 1-20. hét/ 2013. 1-20. hét (százalék)
Burgonya	125	115	92,0
Vöröshagyma	88	111	126,1
Fejes káposzta	81	67	82,7
Sárgarépa	109	90	82,6
Petrezselyemgyökér	335	451	134,6
Alma	176	168	95,5

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékek kivitele 1311 millió eurót, behozatala 791 millió eurót tett ki 2014. január-februári időszakában, az agrár-külkereskedelmi forgalom 520 millió euró aktívumot eredményezett, amely 5 millió euróval kevesebb, mint 2013 első két hónapjában volt. A kivitel értéke 4 százalékkal, a behozatal értéke 8 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. A gabonafélék kivitelének árbevétele (+41 százalék) emelkedett a legnagyobb mértékben a 24 élelmiszer-ipari árucsoport közül 2014. január-februárban, elsősorban az alacsony bázis miatt. A kukorica kivitt mennyisége az egy évvel ezelőtti mennyiség kétszeresére nőtt és meghaladta a 607 ezer tonnát. Búzából 400 ezer tonna volt az export 2014 első két hónapjában, 75 százalékkal több, mint 2013 azonos időszakában. Az élősertés havi exportértéke 13 millió euróról 5 millió euróra esett 2013. december és 2014. február között.

A csökkenés hátterében az áll, hogy az unióban telítődött a piac, miután Oroszország import-tilalmat rendelt el az EU-s élősertés szállítmányokra vonatkozóan. (Litvániában sertéspestissel fertőzött vaddisznókat találtak.)

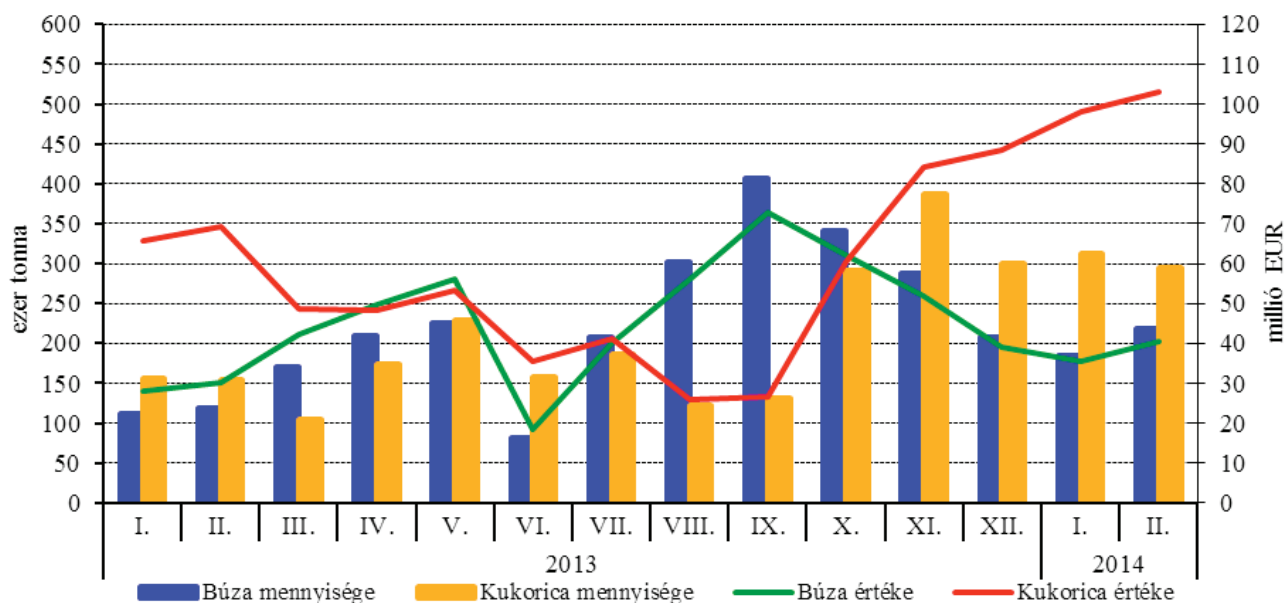
Az importoldalon a legnagyobb növekedés ugyancsak a gabonaféléknél történt, 25 millió euróval emelkedett az árucsoport behozatala 2014 első két hónapjában, 2013 azonos időszakához képest. A bővülést a megnövekedett kukorica-vetőmag import eredményezte. Legnagyobb mértékben a Szerbiából érkező kukorica vetőmagimport bővült. Továbbá 13 millió euróval emelkedett a cukor importja is, melynek hátterében az egyik piaci szereplő egyszeri, nagyobb mennyiségű nyerscukor beszerzése áll. Az cukorimport növekedése nyomán az árucsoport külkereskedelmi egyenlege pozitívból negatívba váltott a megfigyelt időszakban.

Az élelmiszergazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2013. január-február millió EUR	2014. január-február millió EUR	változás (százalék)	2013. január-február millió EUR	2014. január-február millió EUR	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 621	1 686	104,0	983	991	100,8
ebből: élő sertés	96	110	114,6	73	78	106,5
sertéshús	310	307	99,0	302	274	90,9
baromfihús	454	460	101,5	42	59	142,3
tej	141	168	118,7	60	53	88,5
II. áruosztály: Növényi termékek	2 705	2 196	81,2	855	932	109,0
ebből: búza	304	510	167,9	17	19	114,4
kukorica	1 034	556	53,8	67	77	116,0
repce	272	163	60,0	57	69	121,4
napraforgó	318	214	67,4	61	94	154,7
III. áruosztály: Állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	477	534	112,0	201	211	105,0
ebből: napraforgó olaj	407	443	109,0	16	28	171,1
margarin	9	9	99,0	57	58	101,5
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 687	3 022	112,5	2 041	2 041	100,0
ebből: cukor	212	126	59,5	197	129	65,3
csokoládé	81	131	161,1	145	164	113,1
állati takarmány	436	505	115,7	125	127	101,4
Összesen	7 490	7 438	99,3	4 079	4 175	102,4

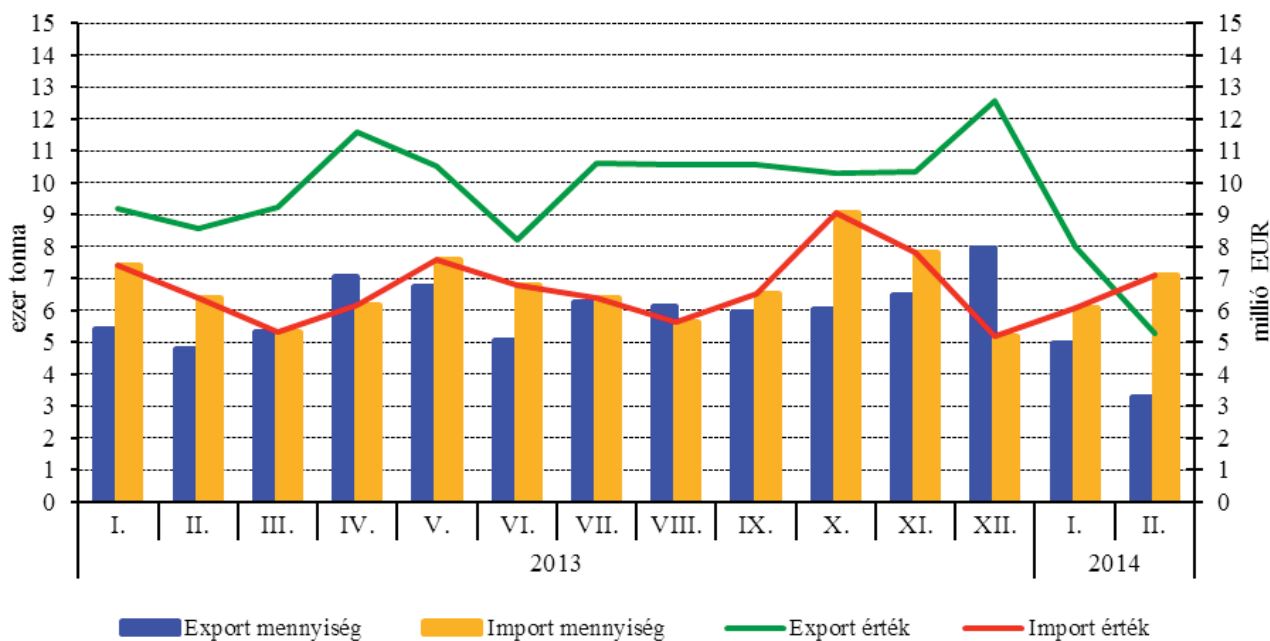
Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján ASIR összeállítás

Az idei év elmúlt négy hónapját tekintve a rendszerünk által megfigyelt műtrágyák forgalma március hónapban volt a legnagyobb, meghaladta a 100 ezer tonnát. Április hónapban ennek a mennyiségnek mindössze a kétharmada került értékesítésre. Az értékesítési árak az év első egyharmadában folyamatosan emelkedtek, a műtrágyák iránti kereslet ebben az időszakban általában megugrik, hiszen az őszi és a tavaszi vetésű növények is igénylik a tápanyag-utánpótlást a növekedési fázisuknak megfelelően.

2014. január 1-jétől hazánkban is kötelezően alkalmaznia kell az integrált növényvédelmet. Ennek az a lényege, hogy a gazdáknak kombinálniuk kell a különböző kórokozók elleni mechanikus védelmet, megfelelően kell alkalmazniuk a vetésforgót és a kémiai vegyszerek mellett biológiai szerek alkalmazását is be kell iktatniuk a növényvédelembe.

Az általunk megfigyelt növényvédő szerek közül elsősorban a kukorica vetéseiben alkalmazható egyes kétszikű gyomok elleni permetszerek (Monsoon, Lumax, Laudis) forgalma nőtt két-háromszorosára áprilisban márciusához képest, értékesítési áruk jellemzően nem változott. A napraforgó esetében is megkezdődött a gyom- és a rovarirtás, amelyet a Pulsar 40 és a Biscaya nevű szerek megnövekedett forgalma is jelez.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek esetében is az elmúlt egyharmad évben, márciusban volt a legélénkebb a forgalom. Áprilisban is nagy volt a kereslet a kis méretkategóriás traktorok, a kukorica vetőgépek és a műtrágyaszóró gépek (függesztett) iránt. A kukorica vetőgépek értékesítési ára az elmúlt négy hónapban folyamatosan nőtt, a traktoroké valamelyest csökkent (ez inkább az összetételhatásnak köszönhető), míg a műtrágyaszóró gépeké kissé növekedett.

Egyes mezőgazdasági inputok átlagárának és eladott mennyiségének alakulása

Megnevezés	2014. március	2014. április	2014. április/ 2014. március (százalék)
Műtrágyafélék (HUF/tonna)			
Ammónium-nitrát (N34)	85 652,6	88 021,9	102,8
Mészammonsalétrom (MAS)	75 092,9	77 372,3	103,0
Szuperfoszfát (P18-20,5)	69 052,2	72 108,3	104,4
Kálium-klorid (K60)	103 180,5	103 099,0	99,9
MAP (NP 11:52)	142 543,7	139 962,6	98,2
NPK (15:15:15)	110 482,6	110 795,1	100,3
Növényvédő szerek (HUF/kg, HUF/liter)			
PICTOR SC (1 liter)	22 730,6	22 626,3	99,5
FALCON 460 EC (5 liter)	1 907,6	1 920,9	100,7
FORCE 1,5 G (20 kg)	20 407,9	13 545,5	66,4
SANTANA 1 G (11 kg)	10 983,3	10 636,8	96,8
PULSAR 40 (5 liter)	6 650,8	6 654,2	100,1
LAUDIS (5 liter)	3 097,2	3 078,0	99,4
REGLONE AIR (5 liter)	6 519,8	5 920,0	90,8
Mezőgazdasági gépek (HUF/darab)			
67-103 KW (91-140 LE) traktor (db)	16 624 384,2	13 846 501,8	83,3
Talajlazító (db)	6 475 148,0	2 544 347,5	39,3
Kukorica vetőgép (db)	12 626 782,6	13 961 598,1	110,6
Műtrágyaszóró gép (függesztett) (db)	2 319 260,0	2 597 592,7	112,0

Forrás: AKI ASIR

A vágóhidakon 22 855 darab szarvasmarhát vágta le 2014 első negyedévében, 1,5 ezer darabbal (6,2 százalékkal) kevesebbet, mint 2013 azonos időszakában. A vágás élősúlyban számítva 11 572 tonnát tett ki, ami 9 százalékos csökkenés a bázisidőszakhoz mérten.

A szarvasmarha vágás kétharmadát adó tehének esetében az egy évvel korábbi 16,8 ezerrel szemben 15,2 ezer darabot vágta a 2014. I-III. havi időszakban (-9,3 százalék). A fiatal marha és az üsző vágása is csökkent (10,1 és 24,8 százalékkal), számuk 747, illetve 1 549 volt az első negyedévben. A borjaknál és a bikáknál növekedett a vágás a tárgyidőszakban. A borjak vágása 48,8 százalékkal, a bikáké 12,6 százalékkal emelkedett, így az utóbbiak száma több mint 5 000 volt.

Az élő marha-export jelentős (32 százalékos) növekedését és az import erőteljes (68 százalékos) visszaesését mutatják a 2014. I-II. havi külkereskedelmi adatok élősúlyban, 2013 azonos időszakához viszonyítva. Az élő marha kivitele főként Libanon, Ausztria és Horvátország felé, a behozatal Hollandia, Németország és Románia felől történt.

Vágósertésből 980,7 ezer darabot vágta 2014 első negyedévében, 4,2 százalékkal többet, mint a 2013 év azonos időszakában. A levágott állatok élősúlya összesen 111 ezer tonna (4,9 százalékos növekedés), vágósúlya 89 ezer tonna volt. A sertésvágáson belül az anyakoca-vágás a közel 21 ezerről 19 ezer darab alá csökkent az első negyedévben, ami majdnem 10 százalékos mérséklődést jelent.

Az élősértés-kivitel mintegy 8 300 tonnát tett ki a 2014. I-II. havi adatok szerint, így mindössze 1220 tonnával haladta meg az importot a január-februári időszakban. Az élő sertés behozatala főként Németországból, Szlovákiából és Lengyelországból történt, a kivitel nagyrészt Románia, Szlovákia és Szerbia felé irányult 2014 első két hónapjában.

A KSH adatai szerint a sertésállomány 2013 decemberében 2,9 millió darab volt, a 2013. júniusi értéket 32 ezerrel haladta meg.

A levágott juhok száma és vágósúlya egyaránt több mint 45 százalékkal emelkedett 2014 január-márciusában az előző év I-III. havi értékhez képest.

A baromfivágás 41,8 millió darab volt 2014 első negyedévében, ez több mint 13 százalékkal magasabb az előző év azonos időszakában regisztrált értéknél. A vágóbaromfi többsége a vágócsirke, amelyből 32,4 millió darabot vágta az első negyedévben, 3,7 millió darab (+12,9 százalék) többet, mint a 2013-as év január-márciusi időszakában.

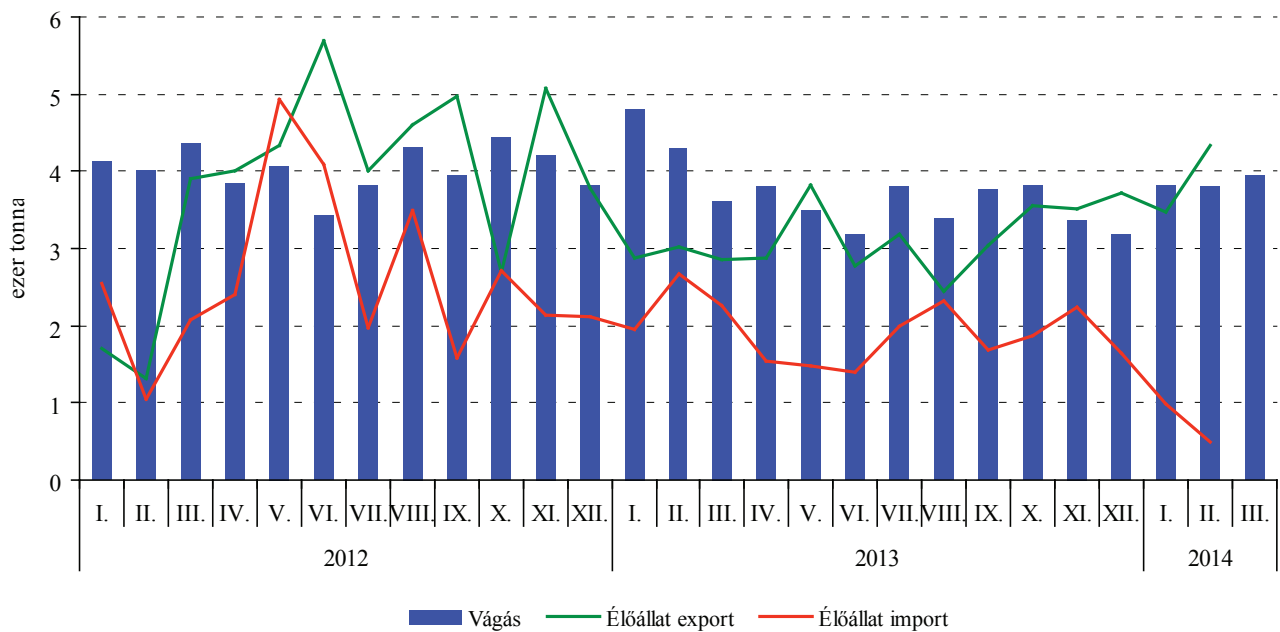
A vágótyúk és kakas vágás 522 ezer darab volt 2014 első három hónapjában, ami 30 százalékos visszaesés az előző év első negyedévéhez viszonyítva. Vágókacsból 1,6 millió darabbal, 30 százalékkal vágta többet, míg a libavágás gyakorlatilag a 2013-as év azonos időszakának szintjén maradt 2014 első negyedévében. Pulykából 1,6 millió darabot vágta 2014 január-márciusában, 138 ezerrel (-8,1 százalék) kevesebbet az előző év I-III. havi értékhez viszonyítva.

Élőállat vágások alakulása

Megnevezés	2014. I-III. hó			2014. I-III./2013. I-III. százalék		
	darab	élősúly, tonna	vágósúly, tonna	darab	élősúly	vágósúly
Szarvasmarha összesen	22 855	11 572	5 898	93,8	91,0	90,6
Sertés összesen	980 678	111 046	89 450	104,2	104,9	104,4
ebből: anyakoca	18 940	4 041	3 219	90,3	88,5	88,3
Juh összesen	4 039	151	69	145,2	152	145,5
Ló összesen	62	29	17	137,8	134,9	150,7
Vágóbaromfi összesen	41 865 536	127 271	100 473	113,3	111,0	111,7
ebből: vágócsirke	32 363 233	75 997	60 205	112,9	114,3	115,6
vágótyúk és kakas	521 759	1 279	964	69,0	81,5	79,1
vágóliba összesen	509 805	3 568	2 692	100,4	99,9	98,4
vágókacsa összesen	6 900 259	23 587	18 462	130,3	128	126,7
vágópulyka	1 570 480	22 840	18 149	91,9	92,7	93,8

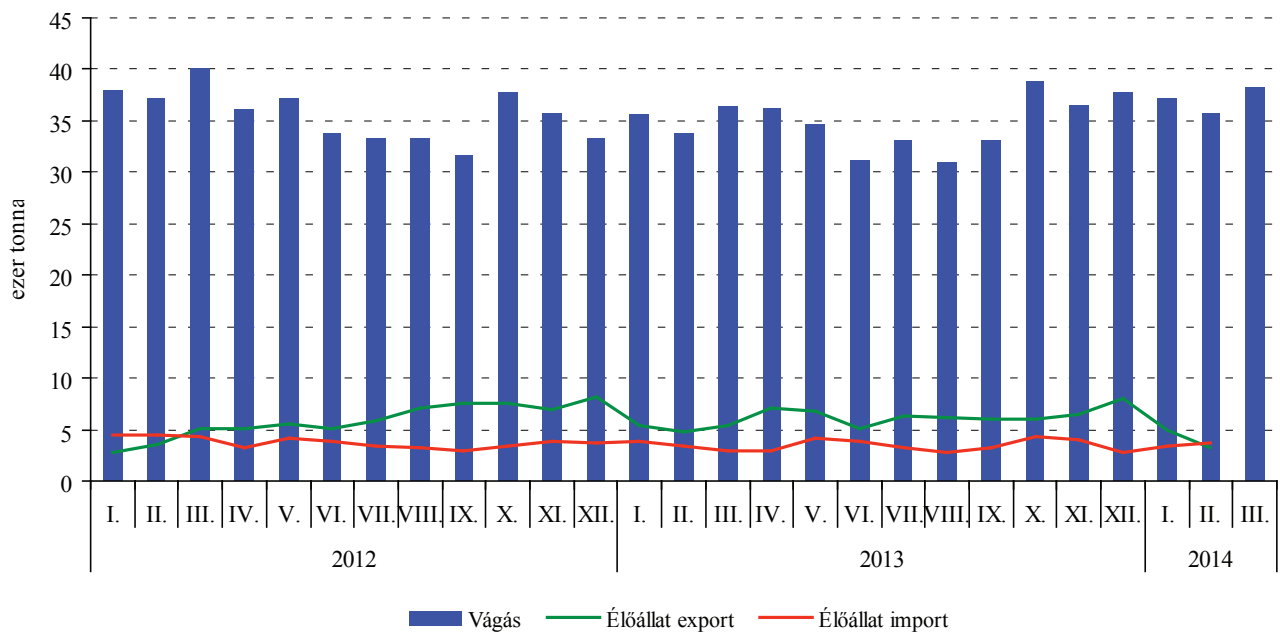
Forrás: AKI ASIR

Vágóhidak szarvasmarha vágása élősúlyban és az élő szarvasmarha külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

Vágóhidak sertés vágása élősúlyban és az élő sertés külkereskedelme

Forrás: AKI ASIR, KSH

A mezőgazdasági inputforgalmazók 536 ezer tonna műtrágyát értékesítettek közvetlenül mezőgazdasági termelőknek 2014 I. negyedévében. A termelők által vásárolt műtrágya mennyisége 12 százalékkal több volt, mint 2013 I. negyedévében, de az értéke azonos az egy évvel korábbival.

A mezőgazdasági termelők által 2014 I. negyedévében vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 167 ezer tonna volt, 11 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A nitrogén hatóanyag 12 százalékkal, a kálium hatóanyag tartalma 13 százalékkal emelkedett, a foszfor hatóanyag mennyisége az egy évvel korábbi szinten alakult.

Természetes súlyban vizsgálva, a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített 535,5 ezer tonna műtrágyából 469 ezer tonna egykomponensű, 67 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 87:13, 2014 I. negyedévében megegyezett az egy évvel korábbival. Egyszerű nitrogén műtrágyából 464 ezer, kálium műtrágyából pedig 4,2 ezer tonna fogyott 2014 vizsgált időszakában. Az egykomponensű foszfor műtrágya értékesített mennyisége a jelentések alapján mindössze négyszáz tonna volt ebben az időszakban. Az egykomponensű nitrogén műtrágya mennyisége 13 százalékkal, az egykomponensű kálium műtrágya mennyisége 53 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi szintet.

A tavaszi időszakban a mezőgazdasági termelők főleg egykomponensű nitrogén műtrágyát vásárolnak. Ezen belül is abszolút meghatározó a mészammonsalétróm, illetve pétisó, amelyből ebben az időszakban 289 ezer tonnát értékesítettek a forgalmazók, kb. 20 százalékkal többet, mint 2013 I. negyedévében. A következő legnagyobb mennyiségben értékesített termék, az ammóniumnitrát, forgalma valamivel több, mint 68 ezer ton-

na volt, amely hozzávetőlegesen az egy évvel ezelőtti szintnek felel meg.

A kiemelt műtrágyák körében a mészammonsalétróm (MAS) ára 7, a többi termék ára 15 százalékkal csökkent 2014 I. negyedévében, az előző év azonos időszaka-hoz viszonyítva. De csökkenést láthatunk 2013 utolsó negyedévéhez mérten is, holott ebben az időszakban az árak jellemzően emelkedni szoktak. A MAP ára a 2013. utolsó negyedévi szinten maradt, a káliumklorid, a szuperfoszfát, az NPK 15-15-15 ára 4-6 százalékkal mérséklődött, csak a MAS ára volt magasabb, mint 2013 IV. negyedévében.

A KSH legfrissebb adatai alapján a mezőgazdasági termékek termelői ára 2014 I. negyedévében 11,6 százalékkal, a mezőgazdasági termelés ráfordítási ára 5 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2013 I. negyedévében. A termeléshez közvetlenül használt termékek körében, a műtrágya ára 8,0 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2013 I. negyedévében. Csökkent a termeléshez felhasznált energia ára is 3,3 százalékkal, de a vetőmag ára 3,3 százalékkal, a növényvédő szer ára pedig 1,1 százalékkal emelkedett 2013 I. negyedévéhez mérten.

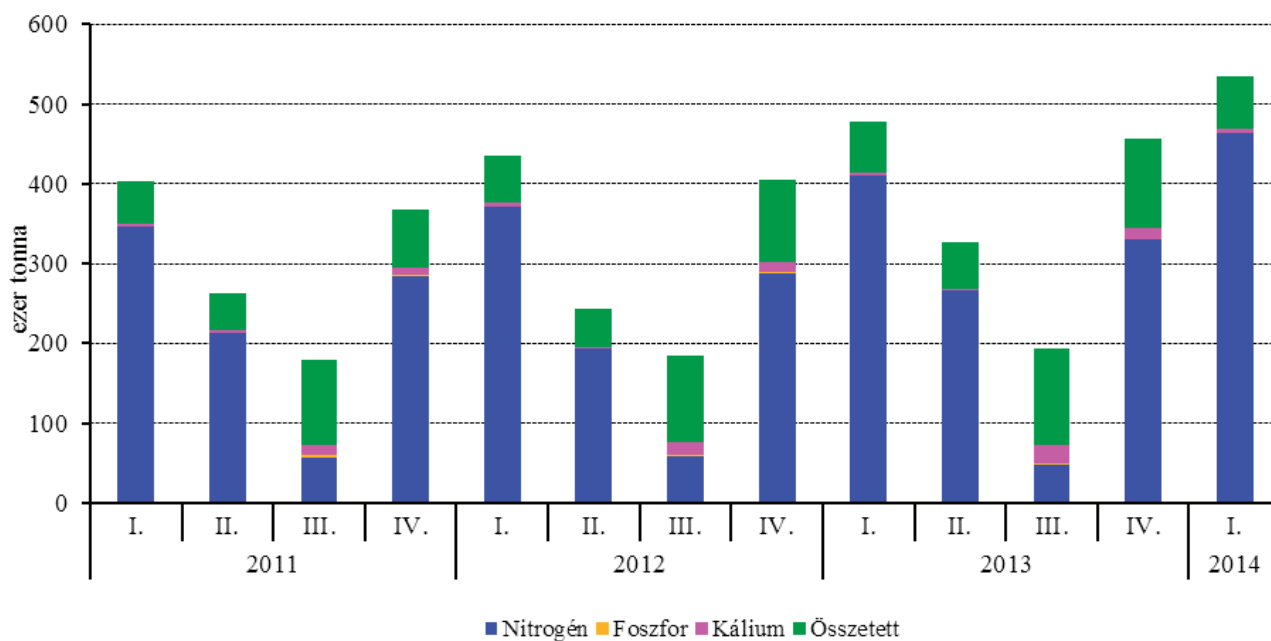
Az összefoglaló készítésének időpontjában rendelkezésre álló külkereskedelmi adatok alapján 2014 január-februárjában összesen 315 ezer tonna műtrágyát importáltunk, amelyből 221 ezer tonna volt az egyszerű nitrogén, 650 tonna a foszfor, 19,1 ezer tonna a kálium és 74 ezer tonna az összetett műtrágya. A teljes mennyiség 17 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Az egyszerű nitrogén műtrágya import 24, az egyszerű kálium műtrágya mennyisége 56 százalékkal emelkedett 2013. első két hónapjához mérten. Az összetett műtrágya behozatal megközelíti az egy évvel ezelőtti, az egyszerű foszfor műtrágya import viszont a negyedére esett a bázis időszakhoz képest.

A műtrágya értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2013. I. negyedév		2014. I. negyedév		2014./2013. év	
	természetes súlyban, tonna	ezer HUF	természetes súlyban, tonna	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	413 280	33 784	468 563	35 254	113,4	104,3
ebből: nitrogén	410 350	33 429	463 935	34 766	113,1	104,0
foszfor	189	21	429	33	226,6	156,5
kálium	2 741	334	4 199	455	153,2	136,2
Összetett műtrágyák összesen	63 982	9 321	66 939	7 882	104,6	84,6
NPK műtrágyák összesen	477 262	43 105	535 502	43 135	112,2	100,1

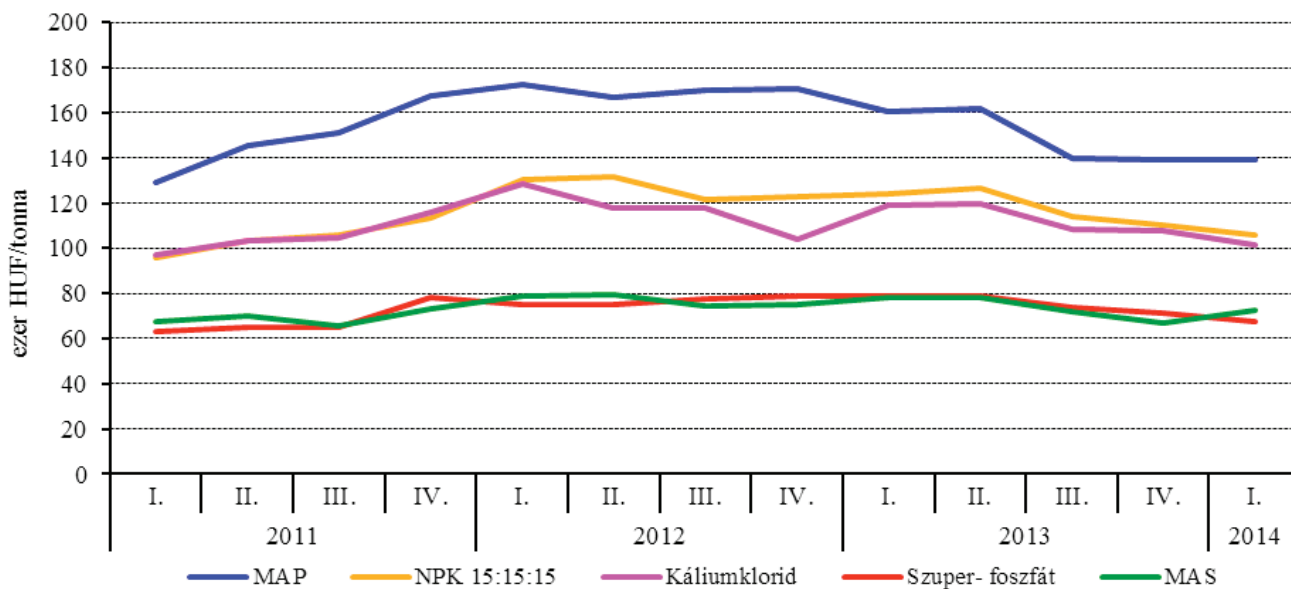
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI ASIR

A 2014. április 14-i állapotról szóló operatív jelentések szerint a tavaszi vetésű szántóföldi növények tervezett vetésterülete 2 millió 320 ezer hektár 2014-ben, mely a tavalyi évinél 7 ezer hektárral nagyobb.

A talajmunkák, a növényvédelem és a vetés szempontjából ideális időjárás uralkodott 2014 márciusban és áprilisban. A vetési munkálatok minden növénytermesztési ágazatban jóval gyorsabb ütemben haladtak idén, mint a 2013-as év tavaszán, amikor a belvíz erőteljesen hátráltatta a gazdálkodókat. Ugyanakkor az elmúlt télre és koratavasra jellemző kevés csapadék kedvezőtlen hatással volt az őszi vetésű növények fejlődésére.

Tavaszi fagykár és belvíz elhanyagolható területen okozott veszteségeket április 14-ig, azonban a május közepén lehullott csapadék jelentősen növelheti a belvízzel érintett területeket. Az enyhe tél a kártevők és kórokozók elszaporodását segítette, ami Baranya megyében különösen nagy problémákat jelent.

A gazdák a tervezett vetési munkáknak 46 százalékát tudták elvégezni április 14-ig, szemben a tavalyi időszakra jellemző 5 százalékos készenléttel.

A gabonafélék vetési állapota országosan 42 százalékos készenléti állapotot mutatott április közepéig. A tavaszi vetésű gabonát 1 millió 425 ezer hektáron terveztek vetni, ami 11 ezer hektárral kevesebb, mint egy évvel korábban.

A kukorica tervezett vetésterülete 1 millió 247 ezer hektár, ez az érték nem mutat jelentős változást a tava-

lyival összehasonlítva. A kukoricaterület egyharmadán történtek meg a vetések április 14-ig.

A tavaszi vetésű szántóföldi növények közül a napraforgómag vetésterülete növekedett a legnagyobb mértékben. Az olajos-növény tervezett vetésterülete 620 ezer hektárt fedett le, ami 21 ezer hektárral több, mint a bázis időszakban. A szója tervezett vetésterülete 5 százalékkal bővült az egy évvel korábbihoz képest és megközelíti a 43 ezer hektárt.

A burgonya vetése 57 százalékos készütségi szinten áll, a cukorrépa vetése 73 százalékos, szemben a tavalyi év azonos időszakával, amikor ez az arány mindkét növény esetében csak 10 százalék volt.

A zöldségfélék palántázását 17 százalékkal kisebb területen tervezték az egy évvel korábbihoz képest. A zöldbab és a karfiol palántázása az elmúlt évhez képest 34 és 18 százalékkal kisebb területen várható, ugyanez a csökkenés a paradicsom esetében 14 százalék. A zöldborsó, zöldpaprika és görögdinnye tervezett vetése viszont szerény mértékben növekedett. A tényleges palántázások a tervezett területek közel egyharmadán valósultak meg április 14-ig a megfigyelt zöldségféléknél.

A gyümölcsfák telepítésével 77 százalékban végeztek. Leginkább a meggy és az őszibarack telepítésekkel maradtak el a gazdálkodók.

Az ország be nem vetett területe 2013 tavaszán 56 ezer hektár, ez az érték 2012-ben 70 ezer hektárt tett ki.

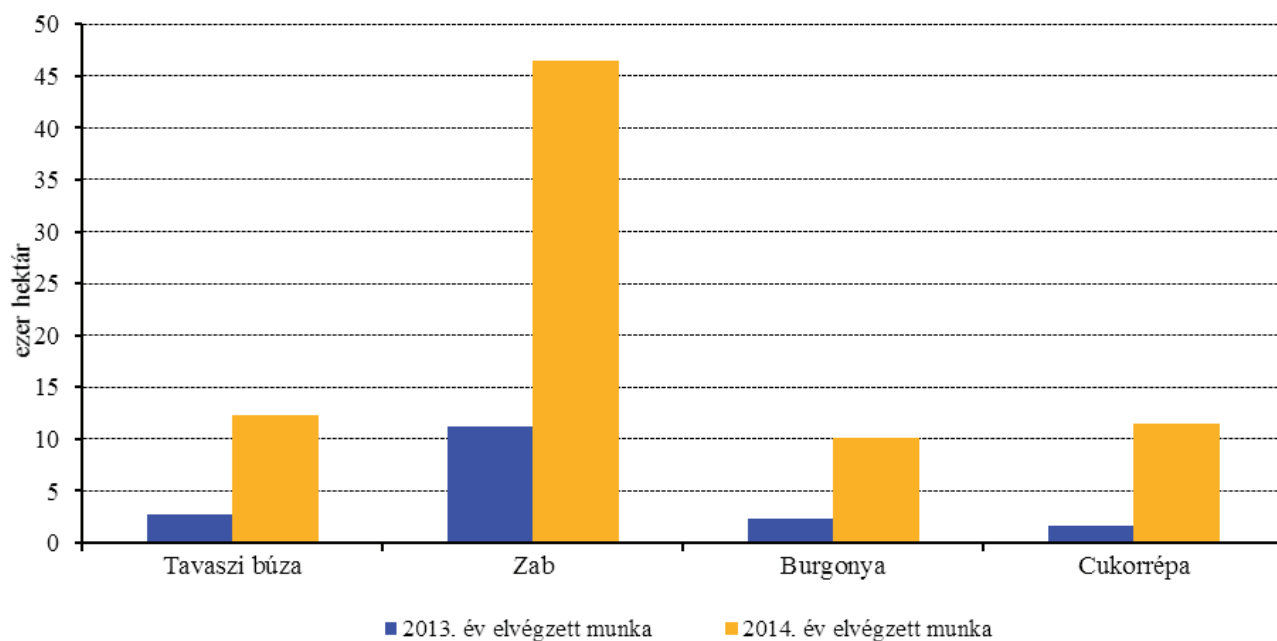
Tavaszi vetések alakulása májusban

Vetésterületek	Előírányzott munka (hektár)	Elvégzett munka (hektár)	Elvégzett munka az előírányzott százalékában
Tavaszi vetés összesen	2 319 963	1 067 982	46,0
Gabonafélék vetése összesen	1 425 354	594 030	41,7
ebből: tavaszi búza	12 629	12 244	97,0
tavaszi árpa	92 738	85 393	92,1
kukorica	1 247 278	439 704	35,3
napraforgó	620 152	352 277	56,8
Zöldségfélék összesen	46 888	14 748	31,5
Gyümölcsfák telepítése összesen	1 331	1 025	77,0

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

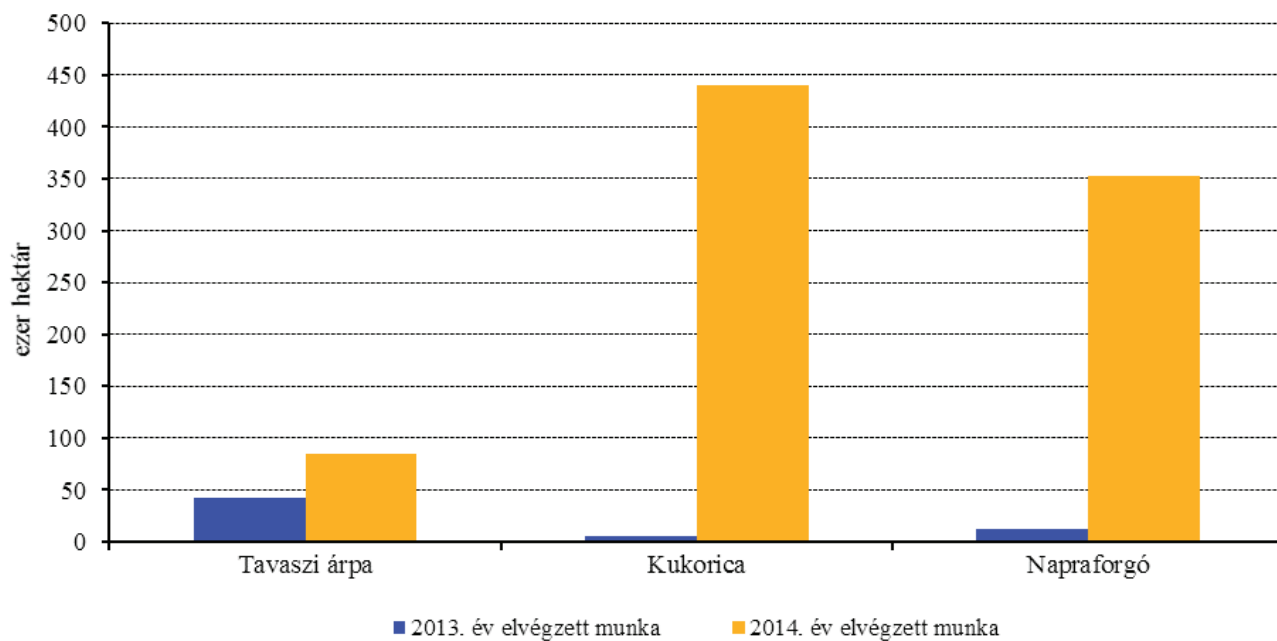

Főbb növények vetésterülete

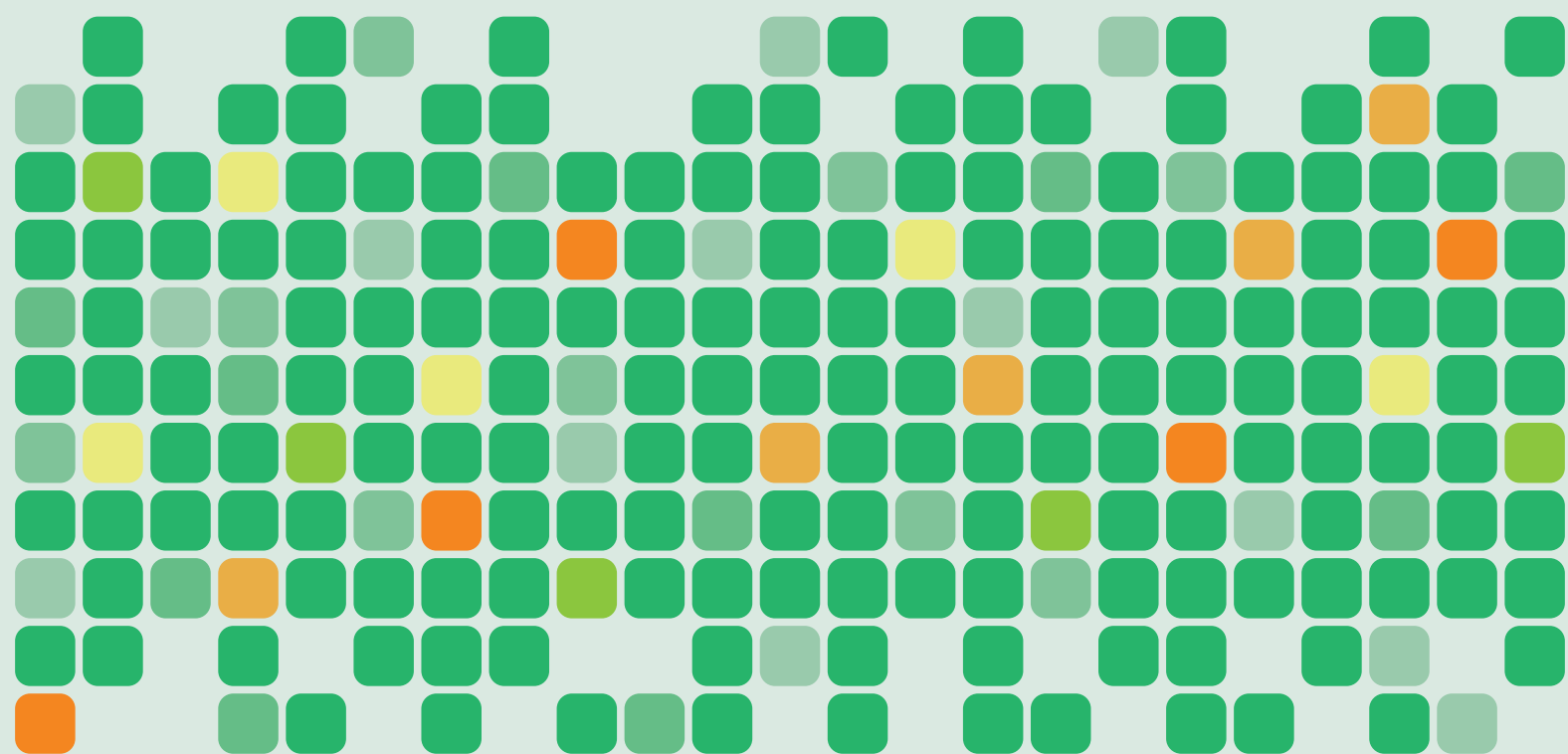

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Főbb növények vetésterülete

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

Agrárgazdasági
Kutató Intézet